

Ἐν στίχῳ 3 γίνεται ἡ δήλωσις, ὅτι τὰ δανειζόμενα ἀποτελοῦν *κεφάλαιον καθαρὸν*. Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ ἐννοήσω διὰ ποῖον λόγον γίνεται ἡ δήλωσις αὕτη. Δεδομένου ὅτι ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ νόμου ἀπηγορεύετο ἡ τοκοληψία καὶ ὅτι διὰ τοῦτο καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνεπειῶν οἱ δανεισταὶ συνήθιζον, λαμβάνοντες τὰς *ὁμολογίας*, νὰ ὑποχρεοῦν τοὺς ὀφειλέτας ὅπως συνυπολογίζουσιν τοὺς τόκους εἰς τὸ κεφάλαιον (Α. ΜΑΜΟΥΚΑ, *Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, 11, Ἀθῆναι 1852, σελ. 277 ἐπ.), διὰ τοῦ: *καθαροῦ κεφαλαίου* πιθανῶς νὰ ἐξαίρεται τὸ γεγονός, ὅτι εἰς αὐτὸ δὲν ἔχει συνυπολογισθῇ τόκος. Ἄν τοῦτο γίνῃ δεκτόν, θὰ πρέπη κατ' ἀντιδιαστολὴν νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁσάκις δὲν πρόκειται περὶ *καθαροῦ κεφαλαίου* δανειζομένου ἐπὶ τόκῳ, πρόκειται περὶ δανείου τοκογλυφικοῦ.

Ὡς τόκος συμφωνεῖται ἓνα τὰ ἑκατὸ τὸν μῆνα, τοῦ ὁποίου ταυτόσημον εἶναι τὸ ἓνα τὰ ἑκατὸ τοῦ στίχου 5 τοῦ 19. Ἡ συμφωνία μηνιαίου καὶ ὄχι ἐτησίου τόκου πρέπει, νομίζω, ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι ἔχουν ὑπ' ὄψιν τῶν ὅτι, ληξιάσης τῆς προθεσμίας, τὸ κεφάλαιον ἀναμένεται νὰ καταβληθῇ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, ὅποτε εὐκολώτερος καθίσταται ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ τόκου, ὀριζομένου τοῦ ὕψους τοῦ ἐπιτοκίου μηνιαίως. Ἀλλαχοῦ, π.χ. ἐν στίχῳ 7 τοῦ 14, ὁ τόκος ὀρίζεται: τὰ δέκα ἑνδεκα καὶ ἐν στίχῳ 4 τοῦ 16: *πρὸς δέκα ἑνδεκα*. Τοῦτο, νομίζω, συμβαίνει διὰ τὸ παραστατικώτερον. Πάντως, τόσον ἐν Ρώμῃ, ὅσον καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ὁ τόκος ὑπελογίζετο κατὰ μῆνα (Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἱστορία καὶ Εἰσηγήσεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου*, Ἀθῆναι 1944, σελ. 740· Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἑλληνικὸν Ἑνοχικὸν Δίκαιον*, 2^α ἔκδ., Ἀθῆναι 1938, σελ. 131· J. H. LIPSIVS, *Das attische Recht und Rechtsverfahren*, Leipzig 1905, σελ. 720).

Τὸ ἔγγραφο εἶναι ἰδιωτικόν· ἔχει δὲ γραφῇ διὰ χειρὸς τοῦ Γ. Κ. Ὁθωναίου (στίχ. 16), ὅστις χρησιμεύει καὶ ὡς μάρτυς. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνήθως ἐπὶ *ὁμολογίας* ἀπαιτουμένων μαρτύρων βλέπε 19.

Ἡ ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἔγγράφου, ἐν στίχοις 1-4 τοῦ Verso, ἀναγραφὴ τῶν καταβληθέντων ὑπὸ τῶν ὀφειλετῶν κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα χρηματικῶν ποσῶν ἔναντι τοῦ χρέους, ὀφείλεται εἰς οὓς λόγους ἀναφέρω εἰς τὸ 16.

- 1 διὰ τῆς παρούσης χρεωστικῆς ἡμῶν ὁμολογίας δηλοποιοῦμεν ὅτι ἐλά-
- 2 βομεν δανειακῶς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι, ἀπὸ τοῦ σινιὸρ
- 3 κωνσταντάκη Ἰωάννου μπάου κεφάλαιον καθαρὸν γρόσια τρεῖς χιλι-
- 4 άδες τετρακόσια πενήκοντα Ν 3450 = ὑποσχόμενοι πληρῶ-
- 5 σαι αὐτὰ τῇ εὐγενείᾳ του ἄνευ τόκου περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐλευσομένου αὐ-
- 6 γούστου, τοῦ τρέχοντος χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ ἔτους, ἐὰν δὲ
- 7 μὴ πληρώσωμεν αὐτὰ εἰς τὴν διωρισμένην διορίαν, θέλουν τρέχει
- 8 τοῦ λοιποῦ μὲ ἐν τὰ ἑκατὸ τὸν μῆνα μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως

9 αὐτοῦ. Καὶ ὅθεν εἰς ἔνδειξιν τούτων ἀπάντων ἐγένετο ἡ παροῦσα ἡ-
10 μῶν ὁμολογία, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς εὐγενείας του εἰς ἀσφάλειαν
σίφνος τῇ 14: ἀπριλίον 1820

2^α X. 11 μανώλης ἀργυρὸς ἔλαβα καὶ ὑπόσχομαι

3^η X. 12 Ἰωάννης πανώργιος παρακληθεὶς ἀπὸ τὴν κυρὰ μαρία

13 σύζυγον τοῦ μανωλάκη ἀργυροῦ μὴν ἡξεύροντας

14 γὰ γράφῃ ὑπογράφω ἀπὸ μέρους της ὅτι ἔλα-

15 βε τὰ ἄνωθεν καὶ ὑπόσκειται καὶ μαρτυρῶ

1^η X. 16 Γεώργιος Κ. Ὁθωναῖος ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ

Verso

4^η X. 1 1820 Νοεμβρίου 3: ἔλ(αβα) μὲ χέρι κορονέλου ἀποστολάκη διὰ λογαρισμὸν
2 τῶν ὀπισθεν γρό(σια) 1047:
3 » νοεμβρίου 27 ἔλ(αβα) διὰ τοῦ ἰδίου χρε- 500
4 οφειλέτου μανώλη ἀργυροῦ

22

Ὁμολογία τῆς Μητροπόλεως τῆς ἐπαρχίας Σίφνου

1820, Μαΐου 19
Κωνσταντινούπολις

Ὁ μητροπολίτης Σίφνου Καλλίνικος συνάπτει παρὰ τῆς Μαρίας Ἰωάννου Μπάου δάνειον χιλίων γροσίων χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπαρχίας του ἐπὶ τόκῳ τεσσαράκοντα γροσίων κατὰ πουγγίον κατ' ἔτος, δι' ἓν ἔτος, ἀποδοτέων ἐπὶ τῇ συμπληρώσει αὐτοῦ. Τῆς προθεσμίας παρελθούσης ἀπράκτου θὰ ὀφείλεται τόκος ὑπερμερείας ἴσος πρὸς τὸν συμβατικόν. Ἐφ' ᾧ καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συντάσσεται ἡ παροῦσα ὁμολογία, ἣτις, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν μαρτύρων, παραδίδεται εἰς τὴν δανείστριαν.

Ἡ Σίφνος ὁμοῦ μετὰ τῆς Μήλου συνέστησαν ἐν ἔτει 1797, ἐπὶ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης, τὴν μητρόπολιν Σιφνομήλου, ἣτις, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκθεσιν τὴν γενομένην ἐν ἔτει 1802 καταλέγεται ἑνδεκάτῃ ἐν τῇ τρίτῃ τάξει. Ὡς μητρόπολις Σίφνου καὶ Μήλου παρέμενε μέχρι τοῦ 1833, ὅτε ἡ Μῆλος ἀπεσπάσθη, ἀποτελέσασα ἰδίαν ἐπισκοπὴν, ἡ δὲ Σίφνος ἀπετέλεσε μέρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κυκλάδων (Π. ΖΕΡΛΕΝΤΗ, Ἱστορικαὶ ἐρευναι περὶ τὰς Ἐκκλησίας τῶν νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου Θαλάσσης, 1, Ἐρμούπολις 1913, σελ. 45 ἐπ. καὶ 151).

Ὁ Καλλίνικος διετέλεσε μητροπολίτης Σίφνου ἀπὸ τοῦ 1797 μέχρι τοῦ 1833 (Π. ΖΕΡΛΕΝΤΗ, ἔνθ' ἀν., σελ. 147 ἐπ. καὶ τόμ. 2, Ἐρμούπολις 1922, σελ. 235).

